

Sygn. akt VIII C 594/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 stycznia 2021 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Anna Bielecka-Gąszcz

Protokolant: staż. Katarzyna Górniak

po rozpoznaniu w dniu 27 stycznia 2021 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w M.

przeciwko D. F.

o zapłatę 2.178,15 zł

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VIII C 594/20

UZASADNIENIE

W dniu 9 stycznia 2020 roku powód (...) S.A. w M. wytoczył przeciwko pozwanemu D. F. w elektronicznym postępowaniu upominawczym powództwo o zapłatę kwoty 2.178,15 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od kwoty 1.597,78 zł od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, ponadto wniósł o zasądzenie zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że dochodzona pozwem wierzytelność wynika z braku zapłaty przez pozwanego kwoty z tytułu zawartej z pierwotnym wierzycielem w dniu 21 maja 2019 roku umowy pożyczki nr (...). Pozwany nie wywiązał się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie zwrócił otrzymanych środków pieniężnych. Powód wyjaśnił ponadto, iż prawa do wierzytelności względem pozwanego nabył na mocy umowy porozumienia z dnia 11 grudnia 2019 roku do umowy ramowej przelewu wierzytelności z dnia 31 lica 2019 roku. **(pozew w e.p.u. k. 2-4)**

Postanowieniem z dnia 18 lutego 2020 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził brak podstaw do wydania nakazu w postępowaniu upominawczym oraz przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi. **(postanowienie k. 6)**

W dniu 9 kwietnia 2020 roku referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym dla Łodzi-Widzewa w Łodzi wydał w przedmiotowej sprawie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (II Nc 639/20), który pozwany, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, zaskarżył sprzeciwem w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości. Pozwany podniósł zarzut nieudowodnienia roszczenia co do zasady i wysokości, zarzut braku legitymacji czynnej oraz niezgodności pozaodsetkowych kosztów pożyczki z zasadami współżycia społecznego. Podkreślił, że powód nie przedstawił do akt sprawy nawet umowy pożyczki, która miała zostać zawarta przez pozwanego

z pierwotnym wierzycielem, a która ma stanowić podstawę dochodzonego roszczenia. **(nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 35, sprzeciw od nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym k. 38-41v)**

W odpowiedzi na sprzeciw powód podtrzymał powództwo w całości. Wyjaśnił, że zgodnie z postanowieniami umowy ramowej pożyczki pożyczkobiorca celem potwierdzenia warunków umowy oraz weryfikacji danych osobowych wpisanych do systemu teleinformatycznego pożyczkodawcy podczas rejestracji, przelewa na rzecz pożyczkodawcy kwotę 0,10 zł. W niniejszej sprawie pozwany uiścił opłatę weryfikacyjną, akceptując tym samym postanowienia umowy oraz wyrażając wolę zawarcia umowy pożyczki. Umowa została zawarta w dniu 21 maja 2019 roku z (...) Sp. z o.o., a pożyczka w kwocie 1.597,78 zł została udzielona na okres 30 dni. Ponadto powód zaprzeczył, aby koszty pożyczki naruszały zasady współżycia społecznego akcentując, iż wyrażały się one kwotą 438,60 zł przy maksymalnym ich limicie na poziomie 563 zł, oświadczył również, że jego legitymacja procesowa wynika z dokumentów złożonych do akt sprawy.

W toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie. **(odpowiedź na sprzeciw k. 51-54v, pismo procesowe k. 58-60)**

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Pierwotny wierzyciel (...) Sp. z o.o. w W. sporządził potwierdzenie umowy pożyczki nr (...) z dnia 21 maja 2019 roku, w treści którego wskazał, że udzielił pozwanemu D. F. pożyczki w wysokości 1.597,78 zł na okres do dnia 20 czerwca 2019 roku. Całkowita kwota do zapłaty wyniosła 2.049,58 zł i obejmowała kapitał pożyczki, prowizję – 438,60 zł oraz odsetki – 13,20 zł. W potwierdzeniu wskazano, że realizacja wypłaty kwoty pożyczki nastąpi w ciągu 3 dni, przy czym zgodnie z dyspozycją pożyczkobiorcy wypłata pożyczki miała nastąpić na rachunek bankowy należący do Centrum (...) Sp. z o.o. o nr 04 1540 (...) (...). **(potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki k. 29)**

W dniu 31 lipca 2019 roku (...) Sp. z o.o. w W. zawarł z powodem ramową umowę przelewu wierzytelności, której przedmiotem było ustalenie zasad dokonywania przelewów wierzytelności pieniężnych przysługujących zbywcy. Następnie, w dniu 11 grudnia 2019 roku strony powyższej umowy zawarły porozumienie nr 2 do umowy ramowej przelewu wierzytelności z dnia 31 lipca 2019 roku, na mocy którego powód nabył wierzytelności pieniężne przysługujące cesjonariuszowi względem dłużników (pożyczkobiorców), w tym wierzytelność opisaną, jako przysługującą wobec pozwanego D. F.. W załączniku do porozumienia zadłużenie pozwanego oznaczono na kwotę 2.150,42 zł. **(umowa ramowa k. 18-21, porozumienie k. 23v, załącznik do porozumienia k. 24-25)**

Do dnia wyrokowania pozwany nie uregulował zadłużenia dochodzonego przedmiotowym powództwem. **(okoliczność bezsporna)**

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo nie było zasadne i nie zasługiwało na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 6 k.c., ciężar udowodnienia twierdzenia faktycznego spoczywa na tej stronie, która z tego twierdzenia wywodzi skutki prawne. Reguła ta znajduje również swój procesowy odpowiednik w treści art. 232 k.p.c., w świetle którego to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Oznacza to, że obecnie Sąd nie jest odpowiedzialny za wynik postępowania dowodowego, a ryzyko nieudowodnienia podstawy faktycznej żądania ponosi powód. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, że powód, jako strona inicjująca proces, jest obowiązany do udowodnienia wszystkich twierdzeń pozwu, w oparciu o które sformułował swe roszczenie. Zgodnie ze stanowiskiem Sądu Najwyższego, zadaniem sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do

wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76). Podkreślić jednak należy, że dowodzenie własnych twierdzeń nie jest obowiązkiem strony ani materialnoprawnym, ani procesowym, a tylko spoczywającym na niej ciężarem procesowym i w konsekwencji sąd nie może nakazać, czy zobowiązać do przeprowadzenia dowodu i tylko od woli strony zależy, jakie dowody sąd będzie prowadził. Jeżeli strona uważa, że do udowodnienia jej twierdzeń wystarczy określony dowód i dlatego nie przytacza innych dowodów, to jej błąd nie jest usprawiedliwiony, sama ponosi winę niezgłoszenia dalszych dowodów i nie może zarzucać nieuzasadnionego uniemożliwienia wykazania jej praw. W niniejszej sprawie to zatem powód powinien wykazać, iż pierwotnego wierzyciela łączyła z pozwanym umowa pożyczki przenosząca określoną wartość. Przypomnienia wymaga, że zgodnie ze stanowiskiem judykatury, kodeksowa definicja pożyczki wskazuje, że świadczeniem dającym pożyczkę jest przeniesienie na własność biorącego pożyczkę określonej ilości pieniędzy albo rzeczy oznaczonych co do gatunku i wykonanie tego świadczenia powód powinien udowodnić w procesie cywilnym. Dopiero wówczas zasadne staje się oczekiwanie od biorącego pożyczkę, że udowodni on spełnienie swego świadczenia umownego tj. zwrot pożyczki (por. wyrok SA we Wrocławiu z dnia 17 kwietnia 2012 roku, I ACa 285/12, LEX nr 1162845). Innymi słowy pozwany, od którego powód domaga się zwrotu pożyczki nie musi wykazywać zwrotu pożyczki, dopóty powód nie wykaze, że pożyczka została udzielona. W niniejszym procesie fakt udzielenia pozwanemu pożyczki nie został przez powoda udowodniony. Powód poprzestał wyłącznie na złożeniu potwierdzenia przelewu z dnia 17 kwietnia 2019 roku opiewającego na kwotę 1.000 zł, którego odbiorcą miał być D. F., a więc dotyczącego zupełnie innego zobowiązania. Źródłem roszczenia powoda w przedmiotowej sprawie była bowiem umowa z dnia 21 maja 2019 roku z kwotą pożyczki w wysokości 1.597,78 zł, której odbiorcą miało być Centrum Rozwiązań Kredytowych (pożyczka miała mieć refinansujący charakter). Pożyczka miała zostać przy tym uruchomiona w terminie 3 dni. Wszystkie te fakty, zgodnie z ciężarem dowodu, winny zostać wykazane przez stronę powodową, której to powinności strona ta nie sprostала. Za oczywiste uznać należy, że samo przedłożenie potwierdzenia zawarcia umowy pożyczki bez zaferowania jakiegokolwiek dowodu na to, iż została ona wykonana przez pożyczkodawcę, jest niewystarczające do przyjęcia, iż pozwany stał się dłużnikiem pierwotnego wierzyciela. Niejako na marginesie poczynionych rozważań zaznaczenia wymaga, iż wątpliwości budzi sam fakt zawarcia przez pozwanego umowy z dnia 21 maja 2019 roku. Wprawdzie powód załączył w poczet materiału dowodowego potwierdzenie uiszczenia przez D. F. opłaty weryfikacyjnej, rzecz jednak w tym, że w tytule przelewu wskazano, iż dotyczy on akceptacji konkretnej umowy pożyczki nr (...), przy czym sam przelew jest datowany na dzień 20 lipca 2018 roku. Jednocześnie powód zaniechał przedłożenia umowy ramowej, a więc dokumentu, który niewątpliwie określał zasady uiszczania przelewu weryfikacyjnego, w tym precyzował, czy przelew taki jest wnoszony jednorazowo przy okazji rejestracji, czy też wraz z każdym wnioskiem o pożyczkę. W tym ostatnim przypadku przelew tego rodzaju nie tylko służyłby weryfikacji danych pożyczkobiorcy, ale także byłby wyrazem tego, że pożyczkobiorca wystąpił z wnioskiem o pożyczkę i akceptuje jej warunki. Treść przelewu z k. 32, wobec braku innych dokumentów, daje asumpt do wniosku, że przelew ten pełnił właśnie taką rozszerzoną funkcję. Wreszcie nie może ująć uwadze, że we wniosku o refinansowanie (k. 31v.) wnioskowana kwota pożyczki została oznaczona na poziomie 2.052,02 zł, a więc wyższym aniżeli kwota wpisana do potwierdzenia zawarcia umowy z dnia 21 maja 2019 roku, co dodatkowo poddaje w wątpliwość okoliczność, czy pozwany rzeczywiście złożył wniosek o pożyczkę w wysokości 1.597,78 zł.

W niniejszej sprawie nie ulega wątpliwości, że powołanie dowodów na wykazanie zasadności roszczenia, zarówno w aspekcie „czy się należy”, jak i aspekcie „ile się należy”, obciążało powoda już w pozwie. Powód powinien był w pozwie nie tylko jasno wykazać czego się domaga, ale też powołać dowody na wykazanie zasadności swojego żądania. Poza sporem bowiem pozostaje, że zawsze zachodzi obiektywna potrzeba powołania w pozwie dowodów na wykazanie zasadności swoich roszczeń w zakresie żądanej ochrony prawnej. Konstatacji tej nie zmienia okoliczność, iż Kodeks postępowania cywilnego daje stronom możliwość przedstawienia nowych dowodów w postępowaniu odwoławczym (art. 381 k.p.c.). Możliwość ta jest bowiem obostrzona określonymi warunkami - potrzeba powołania się na dany dowód musi się ujawnić już po zakończeniu postępowania przed Sądem pierwszej instancji - przy czym strona nie może skutecznie żądać ponowienia lub uzupełnienia dowodu w postępowaniu apelacyjnym li tylko dlatego, że spodziewała się korzystnej dla siebie oceny określonego dowodu przez Sąd pierwszej instancji (por. wyrok SN z dnia 10 lipca 2003 roku, I KKN 503/01, LEX; wyrok SN z dnia 24 marca 1999 roku, I PKN 640/98, OSNP 2000/10/389). Na gruncie przedmiotowej sprawy uznać należy, że konieczność wykazania faktu udzielenia pozwanemu pożyczki istniała

niewątpliwie już na etapie postępowania przed Sądem pierwszej instancji, skoro twierdzenie to stanowiło podstawę roszczenia dochodzonego niniejszym powództwem.

Z opisanych powyżej przyczyn uznać należy, że powód nie udowodnił, że pozwany ma obowiązek zapłaty na jego rzecz kwoty dochodzonej pozwem, co musiało skutkować oddaleniem powództwa w całości.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł, na którą złożyło się wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej – 900 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł.